

**ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПІДТРИМКИ
СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В РЕГІОНІ
Момот С.В.**

Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

Вибір суб'єктом господарювання соціальної орієнтації власної діяльності та конкретного напрямку соціально відповідальної поведінки, яку ним буде реалізовано на практиці, залежить від значного числа чинників стимулюючого або стримуючого характеру. До основних чинників стимулюючого характеру слід віднести економічну успішність господарювання та прибутковість діяльності підприємства протягом доволі тривалого періоду часу, що дозволяє акумулювати вільні кошти та спрямовувати їх на розв'язання конкретних проблем соціального й екологічного характеру; емпатія та відкрита позиція керівництва підприємства щодо розуміння необхідності участі у розв'язанні нагальних соціальних проблем території його розташування; технологічне лідерство, засноване на впровадженні у виробництво інноваційних технологій, що дозволяє суттєвим чином скоротити забруднюючі впливи на навколишнє середовище та зменшити витрати природних ресурсів, забезпечуючи їх циклічність та зворотність. Чинниками, що стримують поширення принципів соціальної відповідальності серед суб'єктів господарювання є громадянська пасивність, необізнаність та не зацікавленість керівництва й топ-менеджменту підприємства у спрямуванні ресурсів на будь-які соціальні та екологічні проблеми, так як ці кошти, на їх думку, являються чистими незворотними витратами (втратами); скрутний фінансовий стан підприємства та відсутність реальних можливостей для здійснення будь-яких заходів у межах соціально відповідальної поведінки.

Враховуючи той факт, що економіка України протягом всього періоду незалежності зазнавала різних негативних впливів, та додатково до цього у 2020-2021 рр. була скованою через запровадження жорстких карантинних обмежень в наслідок поширення гострої респіраторної хвороби Covid-19, а з 24 лютого 2022 р. взагалі перебуває у доволі критичному стані через військову агресію сусідньої країни, очікувати, що сукупність стимулюючих чинників для суб'єктів господарювання перевищить стримуючі чинники немає надії. За таких умов підвищити активність суб'єктів господарювання можливо виключно зовнішніми по відношенню до підприємства інструментами, у основу яких мають бути покладені конкретні фінансові переваги або вигоди для нього. До складу означених інструментів можуть бути віднесені такі перевірені в зарубіжній практиці заходи, як податкові пільги, які надаються підприємству за дотримання екологічних й ресурсозберігаючих норм, за запровадження ним технологій, спрямованих на скорочення негативного впливу його діяльності на навколишнє середовище та за інвестування у людський капітал та соціальний розвиток території розташування підприємства. Дієвими мають також стати заходи місцевої влади, спрямовані на сприяння залученню додаткових інвестицій на інноваційний розвиток підприємств та позиціонування їх на регіональному, національному та міжнародному рівнях як соціально відповідальний бізнес.